

VERITAPATURMAOHJE LIVIAN LÄHIHOITAJAOPISKELIJALLE

Veritapaturmaksi katsotaan sellaiset verelle altistumiset, joissa veri voi aiheuttaa tartunnan työntekijälle (verisen neulan pisto tai muun verisen esineen viilto/pisto, veren joutuminen suun limakalvolle tai silmän sidekalvolle, veren joutuminen ihottumaiselle tai haavaiselle iholle). Terveelle iholle joutunut veri ei aiheuta tartunnan vaaraa. Veriteitse tarttuvia tauteja ovat hepatiitti B, hepatiitti C ja HIV.

ENSIAPU:

Kerro ohjaajallesi mitä tapahtui.

1. **Huuhtelee** pistopaikka, haava tai roiskealue **runsaalla vedellä 10 minuutin ajan**
2. Huuhtelun jälkeen aseta kyseiseen kohtaan alkoholihaude (alkoholia yli 60%). Alkoholialue ei saa käyttää jos kyse on limakalvoista (silmit, suu).
3. Älä purista haava-alueelta verta.

Tartuntavaaran riskiarviointi tehdään työssäoppimispaikalla siellä potilaasta olevien tietojen perusteella.

Kerro potilaalle jota hoitaessasi tapaturma sattui, mitä on tapahtunut. Jos mahdollista, tiedustele häneltä onko hänellä jokin veriteitse tarttuva tauti. **Verenlähteeltä (potilas) tutkitaan hänen suostumuksellaan verestä vasta-aineet (S-HBsAg, S-HCVAb ja S-HIVAgAb) mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen.** Jos verenlähde on tuntematon, tai näytteitä ei saada otettua, selvittääkää tartuntavaarallisuutta ohjaajan kanssa potilaan taustatiedoista, jos mahdollista. Tämän perusteella päätetään jatkotoimenpiteet.

SEURAAVAKSI:

Virka-aikaan: Ota yhteys opiskelijaterveydenhuollon **terveydenhoitajaan, p. 050-5954015**. Mikäli terveydenhoitaja on poissa, voit soittaa Kaarinan terveyskeskuksen **hygieniahoidajalle, Tiina Ala-Nissilä p. 050 378 2029**.

Ilta-aikaan tai viikonloppuna tapaturman sattuessa yhteys lähimpään päivystävään yksikköön.

Opiskeluterveydenhuolto ohjelmoi jatkotoimenpiteet; näytteiden otot, rokotukset ja muun tarvittavan.

1. Jos on **varmasti tiedossa se että potilaalla EI ole veriteitse tarttuvaa tautia**, altistuneelle ei tarvita jatkotoimenpiteitä.
2. Jos on epäily tartuntavaarasta, on tiedossa että lähteellä on veriteitse tarttuva tauti tai lähdepotilas on tuntematon, altistuneelle ohjelmoidaan näytteenotto ja rokotteet.

NÄYTTEIDEN OTTO:

ENSISIJAISESTI näytteet otetaan Kaarinan terveysasemalla, Voivalantie 5, 20780 Kaarina.

Jos et pääse Kaarinan terveyskeskukseen näytteidenottoon, sinun on **ITSE HUOLEHDITTAVA** näytteiden otosta omassa terveyskeskuksessasi / päivystyksessä / muussa laboratoriossa.

Otettavat näytteet:

Eri laboratorioissa ns. 0-näytepaketti voi olla eri niminen. 0-näytepaketin näytteet varastoidaan myöhempää tarvetta varten. Sen tulee sisältää seuraavat tutkimukset:

S-Hbs-Ag (kantajuus)

S-HbcAb (vasta-aineet)

S-HCV-Ab (hepatiitti C-vasta-aineet)

S-HIV-AgAb (Hiv-tutkimukset)

Tarvittaessa uudet verinäytteet otetaan 1, 3, ja 6 kk:n kohdalla tapaturmasta.

ROKOTUKSET JA MUUT TOIMENPITEET:

Veritapaturman yhteydessä B-hepatiittirokotussarja aloitetaan jos sellaista ei vielä ole. Jokaisen opiskelijan täytyy tietää onko kyseinen rokotussarja annettu lähtiessään työssäoppimisjaksolle.

Tietyissä tilanteissa jos todetaan että verenlähde on positiivinen jonkun veriteitse tarttuvan taudin osalta, vaaditaan päivystyksellisiä toimenpiteitä. Nämä ovat poikkeustilanteita jotka edellyttävät **VÄLITÖNTÄ YHTEYDENOTTOA LÄHIMPÄÄN PÄIVYSTÄVÄÄN YSIKKÖÖN.**

**VERITAPATURMAN SATTUESSA TÄYTÄ YHDESSÄ TYÖSSÄOPPIMISEN OHJAAJASI
KANSSA "ILMOITUS VERITAPATURMASTA"-KAAVAKE JA TOIMITA SE
OPISKELUTERVEYDENHUOLTOON. ILMOITA TAPAHTUNEESTA MYÖS OHJAAVALLE
OPETTAJALLE.**

Yhteystietoja:

Terveydenhoitaja p. 050-5954015

Hygieniahoitaja p. 050 378 2029

Kaarinan päivystys (arkisin 8-16) p. 02-5882600

TYKS Yhteispäivystys (arki-iltaisin ja öisin sekä viikonloppuisin) p. 02-3138800